

Dunaújváros környezeti állapota és települési környezetvédelmi programja

Összefoglalás: A helyi önkormányzatok környezetvédelmi feladatait a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény IV. fejezete tartalmazza, melyek között szerepel a települési környezetvédelmi program elkészítése is. A települési környezetvédelmi programot az önkormányzat közgyűlése fogadja el, és az önkormányzat a szomszédos és az érintett önkormányzatoknak tájékoztatásul, az illetékes környezetvédelmi igazgatási szervnek pedig véleményezésre megküldi.

A környezetvédelmi program elkészítésével a települési önkormányzat a környezetvédelmi törvényben meghatározott alábbi feladatait is elősegítheti:

- együttműködik a környezetvédelmi feladatot ellátó egyéb hatóságokkal, más önkormányzatokkal, egyesületekkel;
- elemzi, értékeli a környezet állapotát illetékességi területén, és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot;
- a fejlesztési feladatok során érvényesíti a környezetvédelem követelményeit, elősegíti a környezeti állapot javítását.

2025-ben elkészült, és az önkormányzat által elfogadásra került a 2025–2030. időszakra szóló települési környezetvédelmi program, melynek főbb fejezeteit jelen dolgozatban mutatom be a város környezeti állapotának rövid elemzésével egyidejűleg.

Kulcsszavak: Dunaújváros, környezeti állapot, települési környezetvédelmi program.

Abstract: The environmental responsibilities of local governments in Hungary are defined in Chapter IV of Act LIII of 1995 on the General Rules of Environmental Protection. These responsibilities include the preparation of a Municipal Environmental Protection Programme. The programme is adopted by the municipal assembly and is submitted for information to neighbouring and affected municipalities, while the competent environmental authority is invited to provide its professional opinion.

* Dunaújvárosi Egyetem, Műszaki Intézet, Gépészeti és Energetikai Tanszék;

Dunaújváros Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala

Email: petrovi@uniduna.hu

ORCID: 0009-0004-0523-3118

The preparation of a Municipal Environmental Protection Programme also supports the fulfilment of several statutory environmental obligations of local governments as defined by environmental legislation, including:

- cooperation with environmental authorities, other municipalities, and civil organizations involved in environmental protection activities;
- analysis and assessment of the environmental status within the municipality's jurisdiction, as well as informing the public about environmental conditions, when necessary, but at least once a year;
- integration of environmental considerations into development activities and promotion of measures aimed at improving environmental quality.

In 2025, the Municipal Environmental Protection Programme for the period 2025–2030 was completed and adopted by the local government. This paper presents the main chapters of the programme together with a concise assessment of the environmental status of the City of Dunaújváros.

Keywords: Dunaújváros, environmental status, Municipal Environmental Protection Programme, local environmental governance.

Bevezetés

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény írja elő a települési környezetvédelmi program elkészítését az önkormányzatok számára. A törvény egyben a program készítésével és tartalmával kapcsolatos követelményekről is rendelkezik.

Dunaújváros 1998. óta rendelkezik az önkormányzat közgyűlése által elfogadott települési környezetvédelmi programmal, a jelenleg elkészült és Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése 69/2025. (II. 13.) határozatával elfogadott, 2025–2030-ig érvényes program sorrendben az ötödik. A program a környezetvédelmi törvény előírásainak betartásával készült. A környezeti állapotelemzés a rendelkezésre álló adatok és információk függvényében vizsgálja az egyes környezeti elemek:

- állapotát,
- a környezeti problémák kiváltó okait, hatótényezőit,
- a környezeti elemeket, ökológiai rendszereket érő szennyezéseket, terheléseket, igénybevételeket,
- a környezetszennyező folyamatok közvetlen és tovaggyűrűző hatásait, azok súlyát, végül
- a probléma megoldására eddig tett intézkedéseket (környezetvédelmi fejlesztések, szabályozások, akciók) és ezek hatását.

A kitűzött célok összhangban vannak a vonatkozó jogszabályok, az országos, regionális és városi terület-, illetve településfejlesztési koncepciókkal és területfejlesztési tervekkel, és segítik Dunaújváros Megyei Jogú Város 2021–2027. évekre szóló Fenntartható Városfejlesztési Stratégiája céljainak elérését [1, 2, 3].

A környezet állapota

Az utóbbi több mint három évtizedben, Dunaújvárosban a környezet állapota összhangban az országos folyamatokkal érezhetően javult [4]. A városban és térségében még mindig jelentős az ipar szerepe, de az ipar környezetterhelése érezhetően csökkent [5].

LEVEGŐMINŐSÉG

A 2024. évben Dunaújvárosban gyakorlatilag megszűnt a vas- és acélgyártás, valamint a kokszyártás is. A rendelkezésre álló mérési adatok alapján a város levegőminősége jelentősen javult [5]. A levegő minősége az összesített légszennyezettségi index alapján az elmúlt 6 évben (Dunaújváros 2019–2024-ig IV. települési környezetvédelmi program végrehajtásának időszakában) jónak minősült, ami azt jelenti, hogy még az egészségügyi határérték szempontjából legmagasabb koncentrációban jelen levő szennyező komponens átlagos koncentrációja sem haladta meg az éves egészségügyi határérték 80%-át [4]. Az adatok hosszabb távon néhány komponens esetében a levegőminőség kismértékű és lassú javulását mutatják.

A javulásra utal, hogy:

- az összesített levegőminőségi index 2012 óta „jó”, és a korábbi évektől eltérően „megfelelő” érték már nem fordult elő,
- az elmúlt 6 évben olyan év is volt, amelyben a nitrogén-dioxid koncentrációjának a manuális állomások által mért átlagos éves értékei nem érték el az egészségügyi határérték 40%-át, vagyis a három manuális mérőállomás adatainak átlaga alapján a nitrogén-dioxid légszennyezettségi index „kiváló” volt [5],

[1] LARINEA Független Regionális Energia Ügynökség Nonprofit Kft. Göd (2017): *Dunaújváros Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve*.

[2] *Dunaújváros Fenntartható Városi Mobilitási Terve (SUMP)*. Dunaújváros: Mobilissimus Kft. – Városkutatás Kft., 2017.

[3] ICG Ex Ante Tanácsadó Iroda (2014): *Dunaújváros Megyei Jogú Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája*.

[4] Barta Judit–Éri Vilma–Petrovickijné Angerer Ildikó–Tóth László–Szántó Krisztina–Tóth Tamás (2019): *Dunaújváros Megyei Jogú Város Települési Környezetvédelmi Programja 2009-2024*. Dunaújváros: TEXT Nyomda.

[5] Petrovickijné Angerer Ildikó–Szántó Krisztina (2024): *„Tájékoztató Dunaújváros Megyei Jogú Város Környezeti Állapotáról.”* Dunaújváros: Dunaújváros MJV Önkormányzata–TEXT Nyomdaipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

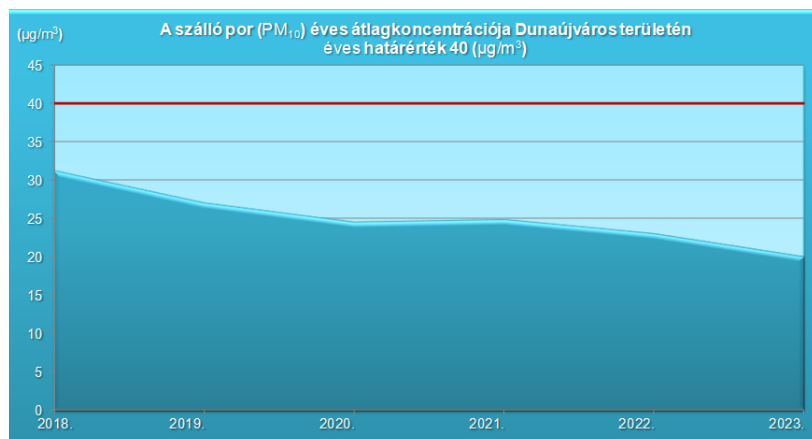
[4] Barta Judit–Éri Vilma–Petrovickijné Angerer Ildikó–Tóth László–Szántó Krisztina–Tóth Tamás (2019): *Dunaújváros Megyei Jogú Város Települési Környezetvédelmi Programja 2009-2024*. Dunaújváros: TEXT Nyomda.

[5] Petrovickijné Angerer Ildikó–Szántó Krisztina (2024): „*Tájékoztató Dunaújváros Megyei Jogú Város Környezeti Állapotáról.*” Dunaújváros: Dunaújváros MJV Önkormányzata–TEXT Nyomdaipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

- ritkultak a rövidebb időszakokra vonatkozó határérték-túllépések: az ózon esetében az elmúlt években nem volt határérték-túllépés, miközben a kén-dioxid és a szén-monoxid esetében a mért értékek továbbra is az 1 órás és a 24 órás határérték alatt maradtak [5],
- a 2019-ben (megfelelő – 3) és 2020-ban (szennyezett – 4) bekövetkezett átmeneti növekedést követően 2021-ben (megfelelő – 3) és 2022-ben ismét csökkent (jó – 2) a környezeti levegő benz(a)pirén koncentrációja [5].
- 2021. február vége óta nem volt szükség füstködriadó miatti lakossági tájékoztatás alkalmazására [5].

A javuló tendencia vonatkozik a szálló porra és a nitrogén-oxidokra is. A szálló por és a nitrogén-dioxid koncentrációja is hosszabb távon csökkenő tendenciát mutat [5]. A 10 és 2,5 mikrométer alatti szemcseméretű szálló por óras határérték fölötti, illetve magasabb értékei egészségügyi kockázatot jelentenek. Az 1. ábra a PM_{10} szálló por éves átlagkoncentrációit mutatja be 2018–2023. között [5].

1. ábra. A PM_{10} szálló por éves átlagkoncentrációi 2018–2023-ig

Forrás: Saját készítésű ábra.

Dunaújváros ipara korábban jellemzően a vas- és acélgyártásra és az azt kiszolgáló tevékenységekre épült. A technológiák jellegéből adódóan jelentős volt a nitrogén-oxidok és szilárd (nem toxikus) por, a koksizólóból pedig a benzol- és por-kibocsátás [5].

KÖRNYEZETI ZAJ

Dunaújvárosban a környezeti zaj nem elsődleges környezetvédelmi probléma, annak ellenére, hogy a lakosság több mint 80%-a panaszkodik valamilyen zajra, és a város több pontján is mértek magas zajszennyezést [4]. A legfontosabb zajforrás a közúti közlekedés, az önkormányzathoz eljutó lakossági zajpanaszok nagy részét azonban a város közterületein rendezett alkalmi szabadtéri rendezvények, koncertek, fesztiválok és a szórakozóhelyek okozzák. A polgármesteri hivatal környezetvédelmi szakemberei a városban működő szolgáltató egységek, illetve különböző szabadtéri rendezvények üzemeltetői részére zajkibocsátási határértéket állapítanak meg, és lakossági panaszok esetén ellenőrzik a határértékek betartását [5].

A közlekedési eredetű zaj csökkentésére az önkormányzatnak ugyanazok az eszközei, mint a közlekedési eredetű légszennyezés mérséklésére: a gépjárműforgalom szabályozása, csillapítása, a nehéz tehergépjárművek behajtásának korlátozása, a sebességsökkentés, az utak menti fásítás, amely nemcsak megköti a port, hanem emellett a zajterhelést is enyhíti [2]. A levegőtisztasági intézkedési tervben foglaltak megvalósítása ezért zajvédelmi szempontból is kedvező hatású [4, 5].

VÍZMINŐSÉG

A Duna ökológiai vízminősége az ötfokozatú (kiváló, jó, mérsékelt, gyenge, rossz) skála szerint 'mérsékelt', azaz közepes minőségű. A víz kémiai állapota a 2-fokozatú minősítési rendszer szerint 'jó', tehát minden, az EU szinten rögzített veszélyes-anyag listán szereplő anyag tekintetében megfelel az ugyancsak EU szinten meghatározott határértékeknek. A Dunaújváros és a környék népessége számára különösen fontos Szalki-szigeti szabadstrand 2010 óta ismét kijelölt fürdőhely [4]. A természetes fürdővíz a 2019–2022. éves adatsorok alapján, a 2023. évi fürdőzési szezonra a „kiváló” osztályba került besorolásra a számításoknál figyelembe vett laboratóriumi eredmények alapján [5].

[2] *Dunaújváros Fenntartható Városi Mobilitási Terve (SUMP)*. Dunaújváros: Mobilissimus Kft.–Városkutatás Kft., 2017.

[4] Barta Judit–Éri Vilma–Petrovickijné Angerer Ildikó–Tóth László–Szántó Krisztina–Tóth Tamás (2019): *Dunaújváros Megyei Jogú Város Települési Környezetvédelmi Programja 2009-2024*. Dunaújváros: TEXT Nyomda.

[5] Petrovickijné Angerer Ildikó–Szántó Krisztina (2024): „*Tájékoztató Dunaújváros Megyei Jogú Város Környezeti Állapotáról*.” Dunaújváros: Dunaújváros MJV Önkormányzata–TEXT Nyomdaipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

[4] Barta Judit–Éri Vilma–Petrovickijné Angerer Ildikó–Tóth László–Szántó Krisztina–Tóth Tamás (2019): *Dunaújváros Megyei Jogú Város Települési Környezetvédelmi Programja 2009-2024*. Dunaújváros: TEXT Nyomda.

[5] Petrovickijné Angerer Ildikó–Szántó Krisztina (2024): *„Tájékoztató Dunaújváros Megyei Jogú Város Környezeti Állapotáról.”* Dunaújváros: Dunaújváros MJV Önkormányzata–TEXT Nyomdaipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

A patakok vize szerves és szervesetlen anyagokkal időnként erősen szennyezett, ezért egyrészt szennyezik a Dunát, másrészt jelen állapotukban nem jelentenek természeti értéket a város számára. A patakok mederrendezésén és tisztításán túl szükség lenne a lakossági illegális szennyvízelhelyezések megszüntetésére [4]. A Dunaújvárosban lévő patakok és a Szabadstrand vízének kémiai minőségét a Polgármesteri Hivatal környezetvédelmi szakemberei a lehetőségeihez mérten, önként vállalt feladatként vizsgálják. Az így kapott adatok csupán tájékoztató jellegűek, mivel a hivatal nem akkreditált laboratórium. A 2022. évi mérések szerint a Szabadstrand vize minősült a legjobbnak, míg a három patak az előző évekhez hasonlóan „külső eredetű szerves és szervesetlen anyagokkal, illetve szennyvizekkel egyaránt terheltek voltak. A patakok vizei zavarosak, a színük változó, vízvirágzás is előfordulhat. Ez a vízminőség kedvezőtlenül hat a magasabb rendű vízi növényekre és a soksejtű állatokra [5].

Dunaújváros a vízellátásához szükséges vízmennyiséget részben a Szalki-szigeten levő csápos kutakból, részben DRV Zrt. által üzemeltetett regionális rendszerből kapja. A Szalki-szigeti ivóvízbázis rendelkezik védőterületi határozattal. Az ivóvízbázist diffúz szennyezés nem veszélyezteti. A város mintegy 15 ezer m³/nap ivóvízigényét nagyrészt a Szalki-szigeti vízkivételi műből biztosítják, ahol az 5 db víztermelő csápos kút a pleisztocén korú homokos, kavicsos összetételű csapolt víz. A víz iránti mennyiségi igények kielégítése megoldott. A korábbi, a jelenleginél nagyobb vízigények idején kiépült a várost Ercsivel összekötő vízvezeték, amelyen keresztül jelenleg a város vízigényének közel 10%-át elégítik ki [4]. Ez a vízvezeték azonban a dunaújvárosi vízbázis esetleges szennyezése esetén a város teljes vízigényének biztosítására is alkalmas.

A város ivóvízzel való ellátottsága, az ellátás biztonsága és az ivóvíz-minősége egészében jónak mondható. Dunaújváros ivóvíz-minőségi vizsgálati eredményeit az éves vízvizsgálati tervnek megfelelően végzett vizsgálatokról készült jegyzőkönyvek összesítése alapján határozzák meg. Az évente elvégzett 125–150 ivóvíz-minőségi vizsgálat során 3–21 alkalommal találtak minőségi problémát. A kifogásolható minőségű vízmintavétel esetén a szükséges intézkedések minden esetben megtörténtek. A kifogásolható vízminták a még kezeletlen vízből voltak [5].

Az ivóvízhálózatba bekapcsolt lakások aránya gyakorlatilag 100%. A statisztikák azt jelzik, hogy a közüzemi ivóvízvezeték hossza Dunaújvárosban a hosszú évek óta stagnáló 109,5 km-ről 2023. évben 125,8 km-re bővült. Az ivóvízhálózatba kapcsolt lakások száma 2023-ban nagyon kis mértékben, de szintén emelkedett.

Az összes és a háztartásoknak szolgáltatott ivóvíz mennyiségében jelentős növekedés volt tapasztalható 2023-ban a korábbi évekhez viszonyítva, ami lényegében az ivóvízvezeték bővülésének köszönhető.

A város szennyvízcsatorna-hálózata a 2023. évi KSH adatok szerint 84,9 km hosszú, ebből 76 km az egyesített, 96 km a szétválasztott rendszerű. A szennyvízcsatorna-hálózat 2021. évet követően változott az év folyamán 15,5 km újonnan fektetett közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózat (közcsatornahálózat) hosszával. 2023-ra a közüzemi hálózatba kapcsolt lakások száma 22839 db-ra növekedett, ez a szám 2018-ban 22325 db volt [5].

A csatornázottság és a kapcsolódó létesítmények tekintetében Dunaújváros kedvező helyzetben van. Az elmúlt 10 évben a közműöllő tovább zárult. 2021-ben például nagyszabású csatornahálózat fejlesztési projekt valósult meg a KE-HOP-2.2.2-15-2015-00044 „Észak- és Közép-Dunántúli szennyvízelvezetési és -kezelési fejlesztés 2. (ÉKDU2)” pályázat során [6].

Dunaújváros még 2001-ben megépítette szennyvíztisztító telepét, melynek feladata – a vízjogi engedélyben foglaltak szerinti mennyiségű, és minőségű – a városi csatornahálózat által összegyűjtött kommunális szennyvizek és a beszállított, nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvizek, valamint a csapadékos időszakban lefolyó csapadékvíz előírt vízminőségi határértékre történő megtisztítása mechanikai előkezeléssel és biológiai tisztítással, hogy az a befogadó természetes vizek (Duna) számára elfogadható legyen [4].

A városi szennyvíztisztító telep kapacitása 75000 LE, mintegy 15000 m³/nap, míg a korábban érkező átlagos szennyvízmennyiség csupán 8052 m³/nap volt. 2021. évben a Kulcs, Rácalmás és Dunaújváros településeket érintő csatornázási beruházás megvalósult, így az újonnan bekapcsolt területekről érkező szennyvizeket is itt tisztítják. 2002. óta a teljes összegyűjtött szennyvízmennyiséget – a szippantott szennyvízzel együtt – III. tisztítási fokozaton is tisztítják. A teljeskörűen megvalósuló III. fokozatú tisztításnak köszönhetően a telepről kifolyó, a sodorvonalba vezetett tisztított szennyvíz az előírt határértékeknek megfelel. A kibocsátott szennyvíz által okozott környezeti terhelés a korábbi időszakhoz képest jelentősen mérséklődött. A telephelyen kiépített fertőtlenítő medence helyezkedik el, de alkalmazására a próbaüzem óta nem volt szükség [4].

[4] Barta Judit–Éri Vilma–Petrovickijné Angerer Ildikó–Tóth László–Szántó Krisztina–Tóth Tamás (2019): *Dunaújváros Megyei Jogú Város Települési Környezetvédelmi Programja 2009-2024*. Dunaújváros: TEXT Nyomda.

[5] Petrovickijné Angerer Ildikó–Szántó Krisztina (2024): „Tájékoztató Dunaújváros Megyei Jogú Város Környezeti Állapotáról.” Dunaújváros: Dunaújváros MJV Önkormányzata–TEXT Nyomdaipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

[6] Petrovickijné Angerer Ildikó–Szántó Krisztina–Tóth László (2024): „Környezetvédelmi Nyilatkozat a 2023. évről. Dunaújváros: Dunaújváros Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal” Kiadja: Dunaújváros MJV Önkormányzata, készült: TEXT Nyomdaipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

ZÖLDFELÜLETEK, HELYI TERMÉSZETVÉDELEM

[4] Barta Judit–Éri Vilma–Petrovickijné Angerer Ildikó–Tóth László–Szántó Krisztina–Tóth Tamás (2019): *Dunaújváros Megyei Jogú Város Települési Környezetvédelmi Programja 2009-2024*. Dunaújváros: TEXT Nyomda.

[5] Petrovickijné Angerer Ildikó–Szántó Krisztina (2024): „Tájékoztató Dunaújváros Megyei Jogú Város Környezeti Állapotáról.” Dunaújváros: Dunaújváros MJV Önkormányzata–TEXT Nyomdaipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

[6] Petrovickijné Angerer Ildikó–Szántó Krisztina–Tóth László (2024): „Környezetvédelmi Nyilatkozat a 2023. évről. Dunaújváros: Dunaújváros Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal” Kiadja: Dunaújváros MJV Önkormányzata, készült: TEXT Nyomdaipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

A Dunaújvárosban az egy lakosra jutó több mint 140 m² zöldfelület hazai viszonylatban a legmagasabbak közé tartozik. A zöldterületek megőrzése és fejlesztése állandó feladatot jelent. A zöldterületek szépítését, gondozását az önkormányzat által évente megrendezett virágosítási verseny is segíti [4].

A helyi jelentőségű természeti értékek védelméről szóló korábban, 2024. december 17. előtt hatályos 69/2004. (XII.17.) önkormányzati rendelet értelmében helyi védettséget kapott a Baracsi úti arborétum (1,57 ha), a Barátság városrész alatti, a Nemzeti Ökológiai Hálózathoz kapcsolódó gyurgyalag-fészkelőhely (8,33 ha), továbbá több értékes faegyed és fásor [4]. A fenti rendeletet és a hozzá kapcsolódó természetvédelmi kezelési tervet az önkormányzat 2024-ben felülvizsgálta és új rendeletet alkotott. Jelenleg Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének helyi jelentőségű természetvédelmi területekről és természeti emlékekről szóló 27/2024. (XII. 16.) önkormányzati rendelete hatályos. A védetté nyilvánítás célja az volt, hogy megőrzésre kerüljenek a település területén található, egyedi értéket képviselő idős, illetve jelentős esztétikai értéket képviselő fák, valamint a Duna mellett húzódó löszpart falában kialakult, fokozottan védett gyurgyalag fészkelő telep és a Baracsi úti Arborétum területe, ezzel biztosítva a meglévő természetvédelmi, tájképi jelentőségű, ritka, illetve veszélyeztetett egyedek, életközösségek és területek, természetközeli kultúrtörténeti emlékek, növénytelepítések fennmaradását. Dunaújváros helyi természetvédelmi területei és természeti emlékei a 2. ábrán láthatók [5, 6].

2. ábra. Dunaújváros helyi természetvédelmi területei és természeti emlékei

Forrás: Saját készítésű fotó.

A Baracsi úti Arborétum Természetvédelmi Területet a Dunaújvárosi Értéktár Bizottság (TÉB) a 2/2020. (II. 26.) határozatával felvette Dunaújváros Települési Értéktárába [5, 6].

A Baracsi úti Arborétum létesítésének célja a kedvező mikroklímájú élőhelyen olyan élő faanyagterület kialakítása, ahol bemutathatóvá válhatnak a hazánkban erdészeti és parképítészeti céllal telepített fenyő és lombhullató fafélék törzsalakjai és nemesített változatai. Ennek értelmében a mai területen több mint 60 fafajt és változatot lehet megismerni. A legutóbbi évek (2023–2024. évek) rendkívül forró és száraz nyári időjárása és az éghajlatváltozás a növénygyűjteményben azonban jelentős változást eredményezett. A tűlevelű fák legnagyobb része a gondos kezelés ellenére kiszáradt, kipusztult, melyeket más, az éghajlatváltozást jobban eltűrő fajokra kellett lecserélni [5, 6].

HULLADÉKGAZDÁLKODÁS

A hulladékgazdálkodás terén jelentős változások történtek. 2023. július 1-je után a MOL MOHU Hulladékgazdálkodási Zrt. koncesszióban vette át a hulladékgazdálkodási feladatokat. A MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt. stratégiai célja, hogy hatékonyan hozzájáruljon Magyarország, illetve a régió körforgásos gazdaságának erősítéséhez. Az állami koncesszió nyerteseként feladata a hulladékgazdálkodás hazai egységesítése és fejlesztése. A MOHU erre a célra jött létre, és nyerte meg az állami koncessziót a hulladékgazdálkodás hazai egységesítésére és fejlesztésére. 2023. július 1-jét követően az eddigi megosztott önkormányzati és állami hulladékgazdálkodási közfeladatok helyett az előbbi megszűnésével egy centralizált hulladékgazdálkodási rendszer jött létre, melyben az állam hulladékgazdálkodási közfeladata a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási résztvevőkenységre és a hulladékgazdálkodási intézményi résztvevőkenységre terjed ki. Az állami hulladékgazdálkodási közfeladat gyakorlásának jogát az állam kizárólag egységesen, egy eljárásban, egy és ugyanazon koncesszor részére koncessziós szerződéssel 2023. július 1-jétől 35 évre átengedi [5].

[5] Petrovickijné Angerer Ildikó–Szántó Krisztina (2024): „Tájékoztató Dunaújváros Megyei Jogú Város Környezeti Állapotáról.” Dunaújváros: Dunaújváros MJV Önkormányzata–TEXT Nyomdaipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

[6] Petrovickijné Angerer Ildikó–Szántó Krisztina–Tóth László (2024): „Környezetvédelmi Nyilatkozat a 2023. évről. Dunaújváros: Dunaújváros Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal” Kiadja: Dunaújváros MJV Önkormányzata, készült: TEXT Nyomdaipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

[1] LARINEA Független Regionális Energia Ügynökség Non-profit Kft. Göd (2017): *Dunaújváros Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve*.

[2] *Dunaújváros Fenntartható Városi Mobilitási Terve (SUMP)*. Dunaújváros: Mobilissimus Kft.–Városkutatás Kft., 2017.

[3] ICG Ex Ante Tanácsadó Iroda (2014): *Dunaújváros Megyei Jogú Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája*.

[4] Barta Judit–Éri Vilma–Petrovickijné Angerer Ildikó–Tóth László–Szántó Krisztina–Tóth Tamás (2019): *Dunaújváros Megyei Jogú Város Települési Környezetvédelmi Programja 2009-2024*. Dunaújváros: TEXT Nyomda.

[5] Petrovickijné Angerer Ildikó–Szántó Krisztina (2024): „*Tájékoztató Dunaújváros Megyei Jogú Város Környezeti Állapotáról*.” Dunaújváros: Dunaújváros MJV Önkormányzata–TEXT Nyomdaipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

[6] Petrovickijné Angerer Ildikó–Szántó Krisztina–Tóth László (2024): „*Környezetvédelmi Nyilatkozat a 2023. évről*.” Dunaújváros: Dunaújváros Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal” Kiadja: Dunaújváros MJV Önkormányzata, készült: TEXT Nyomdaipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

Települési környezetvédelmi program 2025–2030

A hosszú távú célokhoz kapcsolódóan a 2025–2030. évi környezetvédelmi program fő céljai a következők:

I. A környezetminőség javítása, elérhető, egészséges városi környezet kialakítása.

Az ehhez kapcsolódó alcélok [5, 6]:

I/1. A levegőminőség javítása.

I/2. A vizek szennyezettségének a csökkentése.

I/3. A zajterhelés csökkentése.

I/4. Talajvédelem.

I/5. A zöldterületek védelme, fejlesztése és karbantartása, biodiverzitás, megőrzése, fejlesztése.

I/6. Az allergén növények visszaszorítása.

I/7. A település tisztaságának javítása.

I/8. A települési környezet fejlesztése.

I/9. A környezetbiztonság javítása.

II. A természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás. A fő célhoz kapcsolódó alcélok [1, 2, 3, 4, 5]:

II/1. Fenntartható energia-gazdálkodás, víz- és anyagtakarékosság, zöld beszerzés.

II/2. Fenntartható hulladékgazdálkodás, körforgásos gazdaság.

II/3. A közlekedés fenntarthatóságának javítása.

III. Hatékony környezetgazdálkodás, a környezeti tudatosság javítása, szemléletformálás.

III/1. A lakosság és az érintettek folyamatos tájékoztatása a környezeti állapotról és a környezetgazdálkodás eredményeiről.

III/2. Szemléletformáló kampányok és rendezvények szervezése, kiadványok megjelentetése.

III/3. Az önkormányzati környezetvédelmi politika hatékonyabb és eredményesebb megvalósítása.

A települési környezetvédelmi program által kitűzött célállapotok

Az 1. táblázat a települési környezetvédelmi program által kitűzött célállapotokat tartalmazza.

1. táblázat. A települési környezetvédelmi program által kitűzött célállapotok

Célkitűzés	Mutató	Alapállapot (TKP IV. 2019–2024.)	Célállapot (2030)
1. A környezetminőség javítása, elérhető, egészséges városi környezet kialakítása, biodiverzitás növelése			
1.1. A levegőminőség javítása.	A PM ₁₀ koncentrációra vonatkozó 24 órás határérték túllépések száma.	16	<15
	Az nitrogén-dioxid órási határérték túllépések száma egy évben.	7	<6
1.2. A vizek szennyezettségének a csökkentése.	A csatornázott lakások aránya.	96,9 %	>97 %
1.3. A zajterhelés csökkentése.	---		
1.4. Talajvédelem.	---		
1.5. A zöldterületek védelme, fejlesztése és karbantartása.	A zöldterületek növekedése, biodiverzitás növekedése.	6 486 ezer m ²	≥6 486 ezer m ²
1.6. Az allergén növények visszaszorítása.	A parlagfű és más allergiakeltő gyomnövények csökkentésére irányuló intézkedések száma összesen.	–	<10 db/év
1.7. A település tisztaságának javítása.	Az elszórt szeméttel, jogellenesen elhagyott hulladékkal kapcsolatos esetek száma.	40	-10 %
1.8. A települési környezet fejlesztése.			
1.9. A környezet-biztonság javítása.	---		

Célkitűzés	Mutató	Alapállapot (TKP IV. 2019–2024.)	Célállapot (2030)
2. A természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás, energiatakarékosság, energiahatékonyság, klímavédelem			
2.1. Fenntartható energia-gazdálkodás, víz- és anyag-takarékosság, zöld beszerzés.	Az energiahatékonysági fejlesztésekkel érintett önkormányzati épületek száma.	8 db	≥9 db
2.2. Fenntartható hulladék-gazdálkodás .	A házhoz menő szelektív hulladékgyűjtésből származó hulladék aránya.	5 %	8%
	Komposztálómű létesítése.		igen/nem
2.3. A közlekedés fenntarthatóságának javítása.	A kerékpárutak hossza.	11,5 km	>15 km
3. Hatékony környezetgazdálkodás, tájékoztatás, a környezeti tudatosság fejlesztése, szemléletformálás			
3.1. A lakosság és az érintettek folyamatos tájékoztatása a környezeti állapotról és a környezetgazdálkodás eredményeiről.	Az évenként megjelentetett Környezeti Állapot Tájékoztatók száma.	1	1
	Az önkormányzat honlapján, a környezetvédelemmel foglalkozó oldal friss információinak növelése.	6 db/év	≥8 db/év
3.2. Szemléletformáló kampányok és rendezvények szervezése, kiadványok megjelentetése.	A környezetvédelmi rendezvények száma évenként.	5	≥6
3.3. Az önkormányzati környezetvédelmi politika hatékonyabb és eredményesebb megvalósítása.	Az oktatási intézmények azon akcióinak, rendezvényeinek száma, amelyet az önkormányzat valamilyen formában (pl. eszközökkel, szakértők, előadók személyes közreműködésével) támogat.	≥2/év	≥3/év